

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 250/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 14 C 249/2011 z 24. februára 2016, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Co 285/2016 z 28. apríla 2017, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 136/2018 z 28. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 249/2011 z 24. februára 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 285/2016 z 28. apríla 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 136/2018 z 28. marca 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, ako aj z vlastného zistenia ústavného súdu vyplynulo, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 42/2003 z 28. marca 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil sťažovateľovi a jeho manželke ██████████ povinnosť zaplatiť Okresnému stavebnému bytovému družstvu Levice, Ku Bratke 3, Levice, sumu 29 735,50 Sk, t. j. sumu 987,04 € (z titulu neuhradených nákladov spojených s vlastníctvom a užívaním ich bytu za obdobie od 1. augusta 2002 do 31. decembra 2004, pozn.), spolu s úrokom z omeškania, a to zo sumy 5 824,30 Sk vo výške 13 % ročne od 1. januára 2003 až do zaplatenia a zo sumy 23 911,20 Sk vo výške 8 % ročne od 1. januára 2005 až do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Okresný súd v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Tento rozsudok okresného súdu v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 151/2008 zo 14. januára 2009 nadobudol právoplatnosť 4. mája 2009.

3. Sťažovateľ sa návrhom (žalobou) na obnovu konania doručeným okresnému súdu 14. decembra 2011 domáhal obnovy konania vedeného na okresnom súde pôvodne pod sp. zn. 7 C 42/2003, ktorý (podľa udania v ústavnej sťažnosti, pozn.) odôvodnil okrem iného tým, že „... V 4. bode sťažovateľ žiada obnovu konania z dôvodu, že žalobca nemôže požadovať zaplatenie preddavkových platieb okamihom vyúčtovania celoročných nákladov, pretože preddavkové platby neodrážajú skutočnú výšku vynaložených nákladov spojených s užívaním bytu. V 9. bode sťažovateľ žiada obnovu konania z dôvodu, že Zmluva o výkone správy nebola nikdy s vlastníckmi prerokovaná a odsúhlasená, pretože pred podpisom musí

byť schválená nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov bytov. Sťažovateľ poukazoval na to, že táto Zmluva musí byť schválená na schôdzi vlastníkov a nemôže byť o nej písomné hlasovanie. Sťažovateľ má za to, že Zmluva o výkone správy nie je vlastníckmi právoplatne odsúhlasená...“. V právnej veci návrhu na obnovu konania bolo na okresnom súde konanie vedené pod sp. zn. 14 C 249/2011.

4. Uznesením okresného súdu bol však návrh na obnovu konania pre oneskorenosť, t. j. pre zmeškanie zákonnej (subjektívnej) lehoty na jeho podanie, zamietnutý.

5. Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu podal riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením krajského súdu tak, že krajský súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 10. augusta 2017.

6. Následne sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu riadne a včas aj dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok. Uznesením najvyššieho súdu však bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 15. mája 2019.

7. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], štátny občan SR na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 24.02.2016, č. k. 14C/249/2011-72, uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.04.2017 č. k. 5Co/285/2016-92 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2019 sp. zn. 5 Cdo 136/2018 porušené boli.

2. Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2019 sp. zn. 5 Cdo 136/2018.

3. Ústavný súd zrušuje uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.04.2017 č. k. 5Co/285/2016-92.

4. Ústavný súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Levice zo dňa 24.02.2016, č. k. 14C/249/2011-72 a vec vracia Okresnému súdu Levice na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 346,26 Eur (slovom tristoštyridsaťšesť eur, dvadsaťšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu [REDACTED], so sídlom [REDACTED], IČO... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

13. Ako to z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu, uznesením krajského súdu a tiež uznesením najvyššieho súdu.

14. Sťažovateľ porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu odôvodňuje tým, že

- okresný súd, ako aj krajský súd nesprávne právne posúdili začiatok plynutia, a tým aj uplynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania, dôsledkom čoho dospeli k nesprávnemu záveru o tom, že návrh bol podaný oneskorene,

- so sťažovateľom uplatneným dôvodom na obnovu konania (uvedeným v bode 9 návrhu na obnovu, pozn.), podľa ktorého zmluva o výkone správy nebola vlastníkami bytov a nebytových priestorov bytového domu na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov prerokovaná a schválená, sa nijako nevysporiadali,

- o návrhu na obnovu konania na okresnom súde konal a rozhodol nezákonný sudca,

- okresný súd, ako aj krajský súd sa riadne nevysporiadali ani s ďalšími podstatnými námietkami sťažovateľa, dôsledkom čoho sú ich rozhodnutia pre nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia nepreskúmateľné.

15. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol aj napriek tomu, že

- okresný súd na prejednanie návrhu na obnovu konania nenariadil pojednávanie, hoci podľa jeho názoru nariadiť pojednávanie mal,

- okresný súd a následne aj krajský súd nesprávne posúdili začiatok plynutia, a tým aj uplynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania,

- rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu trpia nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, čím malo byť sťažovateľovi znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

17. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

K uzneseniu okresného súdu

18. Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

19. Sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, ktoré napokon pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu aj účinne využil. O tomto jeho odvolaní bolo pritom rozhodnuté uznesením krajského súdu.

20. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

K uzneseniu krajského súdu

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká

republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ústavný súd považoval lehotu na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu v tomto prípade za zachovanú aj proti označenému uzneseniu krajského súdu. Tento princíp sa premietol aj do § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

22. Vzhľadom na charakter námietok sťažovateľa ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového (odvolacieho) súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

23. Na citovaný právny názor nadväzuje § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Ústavný súd preto považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu:

„... súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená subjektívna lehota. Vychádzal pritom z prvého podania zo dňa 12. 12. 2011, v rámci ktorého navrhovateľ poukazoval na rozsudok vydaný pod sp. zn. 9C/108/2006 a jeho potvrdenie Krajským súdom v Nitre. Preskúmaním predmetných rozsudkov súd zistil, že v rozsudkoch bolo konštatované, že nedoplatky na zálohových platbách možno vo všeobecnosti vymáhať len do doby, kým nie je vykonané vyúčtovanie za príslušný rok. Ak sa teda žalobca domáhal nedoplatkov

na zálohových platbách za obdobie od 01.09.2005 do 28.02.2006, po vyúčtovaní za príslušný rok 2005 a 2006 už nebolo možné vymáhať samostatne nezaplatené zálohové platby, ale len v rámci celkového nedoplatku v zmysle vyúčtovania za rok 2005 a 2006. Rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 05. 02. 2009, teda najneskôr v tento deň navrhovateľ vedel o tom, že nedoplatky na zálohových platbách možno vymáhať len do doby, kým nie je vykonané vyúčtovanie za príslušný rok. S poukazom na uvedené neobstojí tvrdenie navrhovateľa, uvedené v podaní zo dňa 07.08.2014, v rámci ktorého tvrdil, že v reportáži dňa 01. 12. 2011 sa dozvedel, že zálohové platby možno vymáhať len do doby, pokiaľ nedôjde k celkovému vyúčtovaniu nákladov spojených s užívaním bytu za príslušný rok. Navyiac, je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že k tomuto tvrdeniu prišlo až na druhú výzvu súdu, pričom v podaní zo dňa 26. 04. 2013 uviedol, že špecifikáciu dodržania subjektívnej lehoty uvedie na nariadenom pojednávaní. Čo sa týkalo objektívnej lehoty, súd sa stotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že objektívna lehota uplynula až dňa 04. 05. 2012, nakoľko zo spisu vedeného pod sp. zn. 7C/42/2003 (v elektronickej podobe) bolo zistené, že rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 04. 05. 2009, a od tohto okamihu začala plynúť objektívna lehota. V kontexte s obsahom spisu a vyjadreniami odporcu, ktorý vo svojom vyjadrení namietal nesplnenie podmienok na obnovu konania, jednou z nich aj subjektívnu lehotu, súd hodnotil vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 07. 08. 2014 za špekulatívne. Navyše navrhovateľ svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal, a preto súd vychádzal najmä zo skutočností uvedených v pôvodnom návrhu, a z nich ustálil, že návrh na obnovu konania je oneskorený, a preto ani nenariad'oval pojednávanie, ako ani sa nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo skutkového stavu a zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danej veci bol návrh na obnovu konania podaný oneskorene, preto návrh na obnovu konania zamietol...“

25. V uznesení krajského súdu, ktorým bolo uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdené, krajský súd okrem iného argumentoval takto:

„... Súd prvej inštancie správne ustálil, že s poukazom na obsah spisu a vyjadrenia strán sporu je nad mieru všetkých pochybností preukázané, že žaloba na obnovu konania

bola podaná oneskorene. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie a opätovne poukazuje na to, že sám žalobca jednoznačne uviedol, že sa skutočnosti odôvodňujúce podanie žaloby vyplývajú z rozsudku Okresného súdu Levice vedeného v konaní vedenom pod sp zn. 9C/108/2006, ktorého vecná správnosť bola potvrdená aj odvolacím súdom... Akékoľvek ďalšie tvrdenia žalobcu, že sa skutočnosti odôvodňujúce podanie žaloby dozvedel z reportáži v televízii až dňa 01. 12. 2011 odvolací súd nepovažoval za relevantné pre posúdenie plynutia subjektívnej lehoty na podanie žaloby, pretože tieto dôvody boli jasne vymedzené v prvotnom procesnom úkone žalobcu.

... Pokiaľ ide o plynutie objektívnej lehoty na podanie žaloby, táto začala plynúť právoplatnosťou rozsudku vo veci vedenej Okresným súdom Levice pod sp. zn. 7C/42/2003 obnovy ktorej sa žalobca domáha, teda 04. 05. 2009. Objektívna lehota uplynula po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku, a teda 04. 05. 2012. Žalobca v podanej žalobe uviedol všetky potrebné skutočnosti k tomu, aby súd vedel posúdiť dôvodnosť podanej žaloby a rozhodnúť, či obnovu konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 7C/42/2003 povolení, alebo žalobu zamietne...

... Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že žaloba na obnovu konania podaná žalobcom bola preukázateľne podaná oneskorene, a to po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty, keď táto lehota žalobcovi uplynula dňa 04. 05. 2009 a žalobca žalobu podal osobne na súde prvej inštancie až dňa 14. 12. 2011, poukazujúc na rozhodnutie Okresného súdu Levice č. k. 9C/108/2006 zo dňa 05. 09. 2008, právoplatné dňa 05. 02. 2009, ktorého vecná správnosť bola potvrdená aj odvolacím súdom, a to rozsudkom č. k. 7C/249/2008-112 zo dňa 18. 12. 2008. Vzhľadom k tomu, že žalobca v žalobe jednoznačne špecifikoval, od akých okolností, resp. od akého rozhodnutia, odvodzuje dôvodnosť podania svojej žaloby, odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti záveru súdu prvej inštancie, keď žalobu na obnovu konania zamietol, v dôsledku uplynutia subjektívnej lehoty na jej podanie.

... Odvolací súd stotožňujúc sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalobcu a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP...“

26. Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej sa krajský súd rozhodujúci o jeho riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu okresného súdu náležite nevysporiadal s jeho podstatnými odvolacími námietkami, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd, reagujúc na podstatné námietky sťažovateľa, uviedol na zdôraznenie správnosti uznesenia okresného súdu aj ďalšie dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu uznesenia okresného súdu. Ústavný súd preto nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

27. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti s poukazom na časť textu odôvodnenia uznesenia krajského súdu, podľa ktorého návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene, a to po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty „dňa 04.05.2009“ (pozri bod 26 odôvodnenia uznesenia krajského súdu), namieta jeho rozpor so záverom okresného súdu, ústavný súd uvádza, že z ostatnej časti inak pomerne rozsiahleho odôvodnenia uznesenia krajského súdu je nepochybné, že ide iba o zrejmu nesprávnosť v písaní dátumu a že aj krajský súd zhodne s okresným súdom za začiatok plynutia trojmesačnej subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania považoval 5. február 2009, a teda lehota uplynula 5. mája 2009. Aj táto sťažovateľova námietka je teda z hľadiska namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie irelevantná.

28. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K uzneseniu najvyššieho súdu

29. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručujú len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

30. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

31. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, a skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

32. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

33. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol:

«... Z ustanovenia § 234 ods. 2 prvá veta O. s. p. platného a účinného v dobe rozhodovania prvoinštančného súdu vyplývalo, že ak súd zamietá návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariad'ovať pojednávanie. Keďže v prejednávacom prípade dospel prvoinštančný súd k záveru, že žaloba žalobcu na obnovu konania bola podaná oneskorene, prvoinštančný súd postupoval v súlade citovaným ustanovením procesné správne, keď predmetnú žalobu žalobcu na obnovu konania zamietol bez nariadenia pojednávania. Pri žalobe na obnovu konania súd (i) z hľadiska hospodárnosti a efektívnosti konania primárne skúma existenciu základnej objektívnej podmienky prípustnosti tejto žaloby, ktorou je zachovanie zákonných lehôt, teda objektívnej i subjektívnej lehoty. Ak dospeje k záveru, že táto základná objektívna podmienka prípustnosti žaloby na obnovu konania nie je daná, žalobu bez nariadenia pojednávania zamietne a už neskúma ďalšie eventuálne uplatňované dôvody obnovy konania. Z tohto dôvodu nebolo povinnosťou prvoinštančného súdu zaoberať sa argumentáciu žalobcu uvedenou v žalobe, že žalobu na obnovu konania podal i z dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 228 ods. 1 písm. b/ O. s. p...

... Z uvedeného je zrejmé, že zo strany prvoinštančného súdu tým, že žalobu žalobcu na obnovu konania zamietol bez pojednávania nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, a preto odvolací súd na základe odvolania žalobcu nemal z tohto titulu dôvod na zrušenie rozhodnutia prvoinštančného súdu a na vrátenie veci na ďalšie konanie. Ak za tohto skutkového a právneho stavu odvolací súd dovolaním napadnutým rozhodnutím rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdil, nedošlo z jeho strany k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

... Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom de facto namietal i nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

... V súvislosti s uvedenou dovolacou námietkou žalobcu dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že

nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku), ktorá prípustnosť dovolania nezakladala. S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého smie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska (rovnako ako v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov) nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

... V danom prípade odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O taký prípad ide napríklad vtedy, keď dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne keď odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má také nedostatky, že sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavuje exces, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003)...

... Neobstojí preto námietka, že odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia žalobcovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces... Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne

odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov (v prejednávacom prípade konkrétne namietané ustálenie lehôt), ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá...

Z uvedeného dôvodu preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol...»

34. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

35. Právny názor najvyššieho súdu je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť.

36. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

37. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

38. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2019